

REKOMENDACJE

Z II MIĘDZYSEKTOROWEGO FORUM DS. LOKALNYCH POLITYK MIGRACYJNYCH

SPIS TREŚCI

- I. Oferta miast dla studentów/studentek
- II. Rynek pracy (legalny i nielegalny)
- III. Edukacja dzieci cudzoziemskich
- IV. Metody aktywizacji migrantów/ek
- V. Działania na rzecz społeczeństwa przyjmującego/społeczności lokalnej
- VI. Ewaluacja integracji na poziomie miast

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

I. OFERTA MIAST DLA STUDENTÓW/STUDENTEK

Zebrała i opracowała: Wiktoria Herun, Urząd Miasta Lublin

TEMATYKA:

1. programy integracji (oprowadzanie po domu; pakiety powitalne; wychowawcy/opiekunowie na uczelniach)
2. współpraca z biznesem (jak inne miasta wykorzystują swój międzynarodowy potencjał studentów zagranicznych)
3. pozyskiwanie studentów/ek z zagranicy

OSOBY UCZESTNICZĄCE/METODA PRACY:

- Marcin Zielonka, Fundacja Inna Przestrzeń
- Tomasz Gliński, Stowarzyszenie Homo Politicus

Osoby prowadzące:

Wiktoria Herun, Urząd Miasta Lublin,

Magdalena Bis, Biuro Karier UMCS

Ze względu na specyfikę grupę (liczba osób), praca odbywała się na zasadzie luźnej rozmowy. Pierwszego dnia - I etap - przedstawiona została oferta dla studentów w Lublinie, dobre i złe praktyki oraz z kim współpraca się nie układa i jak można to naprawić. Po zaprezentowaniu oferty lubelskiej, dyskutowana była oferta Warszawy i Kielc.

Drugiego dnia - II etap – spisane zostały problemy wspólne dla 3 miast oraz pomysły, w jaki sposób można sobie z nimi poradzić, mając na uwadze wspólny cel: umiędzynarodowienie miasta. Przytaczane były przykłady dobrych praktyk z innych miast.

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Ze względu na to, że bardzo często pojawiał się temat "pracy dla studentów", grupa zdecydowała się przez 2 godziny pracować wspólnie z grupą dot. rynku pracy.

Trzeciego dnia - III etap: praca koncentrowała się na wypracowaniu rekomendacji (realnych!) oraz zadań do realizacji "krok po kroku".

DIAGNOZA SYTUACJI I REKOMENDACJE

Kwestie problematyczne w obecnej ofercie dla studentów zagranicznych

- Brak świadomości (wśród uczelni, mieszkańców itp.), dlaczego należy przyciągać zagranicznych studentów, jak ich zatrzymywać i czy w ogóle należy to robić (np. Lublin mógłby być Oksfordem Wschodu).
- Brak faktycznej współpracy między kluczowymi interesariuszami – Urzędem Miasta, Urzędem Wojewódzkim, Urzędem Pracy i uczelniami.
- Brak całościowego systemu opieki nad przyjeżdżającymi z zagranicy studentami.
- Mały (lub żaden) nacisk na integrację zagranicznych studentów z lokalną społecznością.
- Problem z odpowiedzialnością za kwestię przyciągania i obsługi zagranicznych studentów [m.in. brak zgody co do tego, kto ma finansować akcje promocyjne – miasto czy uczelnie].
- Nerozwiazane problemy techniczne na samych uniwersytetach (m.in. bariery językowe, brak dostępu do WiFi).
- Słaba oferta rynku pracy dla cudzoziemskich studentów i absolwentów.
- Często niewystarczająca oferta edukacyjna (anglojęzyczna) dla studentów zagranicznych.

Rekomendowane działania

1. **Budzenie świadomości** u „graczy” (etapami: diagnoza → mała koalicja → media → rozszerzenie koalicji → praca)

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

2. Organizacja procesu:

- Powołanie zespołu ds. (np.) „Study in Lublin” (przedstawiciele miasta, uczelni państwowych i prywatnych, headhunterzy, ngo’s, Urząd Wojewódzki).
- Wprowadzenie tematu „oferta miasta dla studentów zagranicznych” na konwent rektorów (zadanie dla uczelni: budowanie spójnej strategii działania na zewnątrz – próba nierywalizowania np. na zagranicznych targach edukacyjnych, ponieważ przyszły student najpierw wybiera miasto – później uczelnie – wspólna i spójna promocja akademickiego miasta)
- Zorganizowanie dorocznej konferencji „Studenci zagraniczni w Polsce”, za każdym razem w innym mieście (wspólna organizacja miasto – samorząd – uczelnie)
- Zatrudnienie opiekunów / tutorów studentów zagranicznych (zadanie dla uczelni)
- Zbudowanie standardów obsługi studentów zagranicznych (język, kultura, dokumenty). (zadanie nie tylko dla uczelni, również dla miasta, Urzędu Wojewódzkiego, ZUSu, NFZu, Urzędu Skarbowego, Urzędu Pracy itp.)
- Badanie losów absolwentów zagranicznych (zadanie dla uczelni, z kolei miasto musi promować absolwentów odnoszących sukcesy po studiach)
- Punkty pierwszego kontaktu (przykład Lublina – Biuro Obsługi Mieszkańca, ale taki punkt powinien być na każdej uczelni)
- Obowiązkowa nauka języka polskiego dla cudzoziemców (przykład Uniwersytetu Warszawskiego na obowiązkowy egzamin na poziomie B2)

3. Integracja:

- powołanie koordynatora odpowiedzialnego za rekrutację i szkolenie wolontariuszy chętnych do bycia tutorami (zadanie dla uczelni, np. biura karier) + rzetelna ewaluacja
- wspólna nauka języków obcych (np. Language Cafe w Lublinie, wzajemna nauka języków: Ukraińiec uczy Polaka polskiego, Polak Ukraińca – języka polskiego) – zadanie dla miasta, ngo’sów oraz uczelnie (np. Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców)

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- organizacja otwartej Nocy Kultury Obcokrajowców na przykładzie Lubelskiej Nocy Kultury oraz Nocy Kultury Cudzoziemców, która odbywa się na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie – chodzi o zmianę formuły z „tylko dla swoich” na bardziej otwartą i promowaną (zadanie dla miasta oraz uczelni)
- integracja poprzez pasje: np. „Lublin rowerem”, bieganie, inspirowanie takich działań takimi projektami jak „Szeptany Lublin”

4. Promocja:

- promowanie uczelni poprzez kompetentne osoby (zadanie dla uczelni + miasto przy takich projektach jak „Study in Lublin”, „Teraz Wrocław”, „Akademicki Poznań”)

5. Inne

- strony internetowe w obcych językach, a nie tylko po polsku (tłumaczenie mogą robić w ramach praktyk studenci filologii)
- powołanie Koła Naukowego ds. promocji poprzez social media
- współpraca on-line np. wykłady otwarte międzynarodowe jednocześnie na Politechnice Lubelskiej i Politechnice w Łucku (Ukraina)
- programy dla absolwentów
- kampania promocyjna „success stories” „ambasador np. Lublina”
- media relations – lokalne działania uświadamiające istotę tematu

6. **Działania skierowane do społeczeństwa przyjmującego** – punkt, na którym postanowiliśmy nie skupiać się ze względu na osobną grupę roboczą, która nad tym pracowała

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

DEKLARACJA

Grupa zadeklarowała, że zwróci się do Ministerstwa Edukacji Narodowej o przedstawienie szczegółowej mapy kompetencji i zadań poszczególnych departamentów w zakresie edukacji dzieci cudzoziemskich. Pojawił się również pomysł wniosku o wyznaczenie osoby koordynującej sprawę związane z kształceniem dzieci cudzoziemskich na poziomie ministerstwa.

II. RYNEK PRACY

Zebrała i opracowała: Anna Szadkowska-Ciężka, Urząd Miasta Lublin

TEMATYKA:

- wsparcie osób w nielegalnym sektorze
- wsparcie instytucji rynku pracy
- cudzoziemcy-inwestorzy/rki / - pozyskiwanie cudzoziemców przez miasta w Polsce

OSOBY UCZESTNICZĄCE/METODA PRACY:

- Karolina Maurcza, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
- Kamila Nocuń, Stowarzyszenie Integracji Cudzoziemców "SIC!"
- Bogusława Domańska, Fundacja Helsińska Praw Człowieka
- Łukasz Olszta, Fundacja dla Somalii
- Piotr Kołodziej, Polska Akcja Humanitarna

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- Joanna Paliwoda-Szubańska, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej (oddział w Łodzi)
- Katarzyna Kościesza, Fundacja Inna Przestrzeń

Osoby prowadzące:

Magdalena Sweeklej, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,

Anna Szadkowska-Ciężka, Urząd Miasta Lublina

Metoda pracy:

Punktem wyjścia pracy grupy było wyodrębnienie trzech kluczowych z punktu widzenia cudzoziemców aspektów dotyczących rynku pracy: 1) wsparcie osób w nielegalnym sektorze 2) wsparcie instytucji rynku prac 3) cudzoziemcy/ki inwestorzy/rki. Na podstawie dyskusji uzgodniono, że ten pierwszy aspekt wymaga zajęcia się w pierwszej kolejności. W ciągu trzech dni roboczych metodą kolejnych przybliżeń wypracowano szczegółowe rekomendacje dotyczące tego obszaru.

DIAGNOZA SYTUACJI I REKOMENDACJE

Grupa stwierdziła, że kluczowym problemem w obszarze funkcjonowania cudzoziemców i cudzożemek na polskim rynku pracy jest ich masowe zatrudnianie „na czarno”. Ekspertki i eksperci postanowili wypracować rekomendacje, których celem będzie przeciwdziałanie temu zjawisku oraz zachęcanie polskich przedsiębiorców do zatrudniania obcokrajowców w zgodzie z obowiązującym prawem.

W związku ze społecznym przyzwoleniem na tego typu praktyki (oraz zgodą na nie samych migrantów), grupa doszła do wniosku, że skuteczność działań może zapewnić jedynie całościowe podejście do problemu, które obejmie wszystkich interesariuszy, do których należą: organizacje pozarządowe, sami migranci, organizacje migranckie, instytucje administracji centralnej i lokalnej, związki zawodowe, indywidualni pracodawcy oraz związki pracodawców (organizacje branżowe), pośrednicy pracy, kościoły (organizacje religijne), PIP, straż graniczna, klienci (odbiorcy produktów), społeczeństwo i uczelnie.

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni.PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI.PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Poniżej znajduje się zestawienie rekomendowanych działań uporządkowanych według interesariuszy, do których są skierowane.

1. Organizacje pozarządowe;

Rekomendowane działania badawcze:

- badanie „status quo”: diagnoza sytuacji i rzeczywistych potrzeb migrantów -> projekty oferujące rzeczywistą pomoc, poparte badaniami
- badanie świadomości cudzoziemców w zakresie ich praw pracowniczych oraz świadomości pracodawców; upublicznianie tych badań

Rekomendowane szkolenia:

- prowadzenie szkoleń dla przedsiębiorców, urzędników, pracowników
- praca z indywidualnymi migrantami/migrantkami – wyszukiwanie i szkolenie liderów i liderki społeczności migranckich

Monitoring, podnoszenie świadomości:

- monitorowanie przepisów w zakresie zatrudnienia (ich przestrzegania, celowości, efektywności)
- współpraca z miastem w promowaniu pozytywnych, dobrych przykładów
- realizacja projektów fair trade w Polsce; certyfikacja
- promowanie standardów legalności zatrudnienia jako elementu odpowiedzialnego biznesu -> PR

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Działalność informacyjna:

- współpraca z organizacjami pracodawców
- docierać do biznesów „etnicznych”
- docierać z informacją do pracowników – cudzoziemców
- spójna baza danych pod kątem potrzeb cudzoziemców
- docieranie z informacją do pracodawców, „uświadamianie”

Inne:

- zatrudnianie przedstawicieli i przedstawicielek społeczności migranckich
- współdziałanie (przepływ informacji) z innymi NGO (z innych regionów), żeby nie powtarzać projektów

2. Migranci

Celem działań skierowanych do migrantów musi być stworzenie z nich świadomych swoich praw i obowiązków uczestników rynku pracy:

- wypracowanie wśród migrantów zarobkowych postaw obywatelskich („wiem, jakie są moje prawa i obowiązki, zgłaszam nadużycia”)
- wypracowanie nawyku zwracania się po pomoc do związków zawodowych czy wyspecjalizowanych NGO,
- promocja stowarzyszeń migranckich (zrzeszanie się imigrantów w celu walki o swoje prawa na rynku pracy)

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

3. Organizacje migranckie

Działalność edukacyjna dla migrantów zarobkowych:

- Uświadamianie cudzoziemcom (zwłaszcza pracownikom sezonowym) korzyści z legalnego zatrudnienia
- szkolenia dla migrantów z umiejętności „miękkich” (autoprezentacja, pisanie CV i listów motywacyjnych)
- wskazywanie kanałów poszukiwania pracy

Monitoring, działalność interwencyjna i lobbyingowa

- monitorowanie sytuacji, reagowanie, reprezentowanie interesów migrantów, lobbying
- pokazywanie i promowanie przykładów lokalnych sukcesów migrantów pracujących legalnie
- szkolenia dla pracodawców

4. Administracja centralna (państwo)

Zmiany systemowe/prawne:

- stały system abolicyjny (legalizacja na podstawie oświadczenia pracodawcy)
- ewaluacja istniejących programów i dostosowanie ich do zmieniających się warunków i zapotrzebowania
- redukcja kosztów umów
- zapewnienie środków finansowania projektów informacyjnych
- umożliwienie migrantom zakładania stowarzyszeń, związków zawodowych i udziału w wyborach lokalnych – zmiana prawa
- ułatwienia „ponownego wjazdu cudzoziemca”

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- ułatwienia administracyjne

Działalność edukacyjno-informacyjna:

- kampanie informacyjne
- szkolenia dla pracodawców
- aktualne, zrozumiałe informacje dla pracodawców na temat praw pracowniczych (skuteczne!!!)
- promowanie pracodawców zatrudniających legalnie
- przykłady pozytywne (historie sukcesu)

5. Administracja lokalna (miasto)

Działania informacyjno-edukacyjne

- szkolenia dla społeczności lokalnej (cudzoziemcy i Polacy) w zakresie umiejętności „miękkich” – autoprezentacja, pisanie CV
- spotkania z lokalnymi przedsiębiorcami
- edukacja (konsekwencje nielegalnego zatrudnienia, korzyści z legalnego)
- Kampania pokazująca historie sukcesu na poziomie lokalnym
- kampania społeczna na temat korzyści z legalnego zatrudnienia.
- promowanie uczciwego zatrudnienia (fair trade)

Systemowe:

- karta mieszkańca (a la Neuchatel), książeczka mieszkańca (a la Wiedeń)

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- stworzenie dobrze zdefiniowanej lokalnej polityki integracyjnej, której ważnym elementem jest legalne zatrudnienie cudzoziemców

Skierowane do samego urzędu:

- zatrudnianie cudzoziemców w urzędach: jako przykład i w celu pomocy w komunikacji z cudzoziemcami
- zaznajomienie urzędników i urzędniczek z dotyczącymi ich wskaźnikami, nauczenie ich korzystania z nich i porównywania się między sobą (stworzenie narzędzia porównawczego dla miast; pokazywanie dobrych przykładów aby budować wolę polityczną do pracy w tym obszarze)

Inne:

- okrągłe stoły / dialog trójstronny: pracodawcy, związki zawodowe, miasto – wspólne budowanie standardów, wypracowanie metod promocji odpowiedzialnych pracodawców
- targi pracy + informacja o regulacjach prawnych dotyczących zatrudniania cudzoziemców
- zrzeczenia, stowarzyszenia [promowanie zrzeczania się migrantów](przykład Galway): umożliwianie i oczekiwanie funkcjonowania stowarzyszeń (udostępnianie miejsca i infrastruktury)

6. Związki zawodowe

- włączanie migrantów i migrantek do istniejących związków zawodowych
- zapewnienie wsparcia (prawnego, psychologicznego) dla grup pokrzywdzonych
- włączenie kwestii cudzoziemców do rozmów na temat praw pracowniczych
- większa promocja ze strony związków zawodowych praw pracowniczych wśród migrantów

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni.PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI.PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

7. Pracodawcy

- Tworzenie i promowanie wizerunku „legalnie zatrudniającego” jako dobrej marki
- stworzenie systemu dzielenia się i rekomendowania sobie nawzajem sprawdzonych cudzoziemskich pracowników [zwłaszcza w sektorze prac sezonowych], co zachęci pracodawców do legalnego zatrudniania (większa kontrola za wyższą jakość i pewność), a pracownikom zapewni stałość zatrudnienia

8. Organizacje pracodawców, stowarzyszenia sektorowe (inspirowane przez miasto i we współpracy z NGOs)

- budowanie marki, np. „jabłka zbierane legalnie”, certyfikowanie -> promowanie wizerunku odpowiedzialnego pracodawcy
- budowanie programów wsparcia odpowiedzialnych pracodawców: doradztwo, informowanie o zasadach, pomoc w załatwianiu formalności
- promowanie dobrych przykładów pracodawców, którzy zatrudniają legalnie
- wyznaczanie i egzekwowanie standardów dotyczących zatrudniania cudzoziemców
- finansowanie projektów mających na celu promocję legalnego zatrudniania [w ich interesie]

9. Pośrednicy

Formalni:

- włączanie przedstawicieli pośredników w struktury doradcze ds. rynku pracy oraz migracyjnych (np. na poziomie miejskim, wojewódzkim itp.)
- zachęcenie legalnych pośredników, by stworzyli odrębny dział swojej działalności poświęcony cudzoziemcom (nisza)

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni.PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI.PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Nieformalni

- zachęcanie ich, by współpracowali z uczciwymi pracodawcami

10. Związki wyznaniowe

Działalność edukacyjna

- Edukacja cudzoziemców nt. praw pracowniczych i sposobów ich dochodzenia, a także uwrażliwienie ich na kwestie związane z dyskryminacją (by umieli je dostrzegać i na nie reagować)
- Organizowanie nieformalnych spotkań towarzyskich migrantów
- związki wyznaniowe, kościoły mogą stanowić „parasol”, który umożliwi nawiązywanie kontaktów, rozprzestrzenianie informacji o spotkaniach i innych wydarzeniach.

11. Państwowa Inspekcja Pracy (PIP)

- Przeprowadzenie konkursu na rzetelnego pracodawcę (jako kryterium – legalne zatrudnienie cudzoziemców)
- informowanie cudzoziemców o prawach pracowniczych podczas kontroli
- nowa ustawa sankcyjna w sejmie – karanie pracodawców bardziej niż cudzoziemców
- wprowadzenie możliwości anonimowego zgłaszania nieprawidłowości

12. Straż Graniczna

- informowanie cudzoziemców o prawach pracowniczych (np. poprzez ulotki wręczone na granicy)

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

13. Klienci

- „kupuję u uczciwego źródła”
- Wybór przez klientów „odpowiedzialnych” produktów to bezpośrednia presja na firmy

14. Społeczeństwo

- promocja firm działających odpowiedzialnie i budowanie odpowiedzialności konsumenckiej
- promocja marek / firm, które chwalą się tym, że zatrudniają legalnie lub otrzymują towary od poddostawców, którzy zatrudniają legalnie

15. Uczelnie, sektor edukacji:

- Informowanie uczniów/studentów cudzoziemskich o procedurach dot. legalnego zatrudniania – instytucja „opiekuna”

DEKLARACJA

Grupa zadeklarowała, że przeprowadzi serię spotkań z potencjalnymi partnerami w zakresie realizacji projektów promujących legalne zatrudnienie cudzoziemców, m.in. z indywidualnymi pracodawcami oraz organizacjami pracodawców, migrantami, lokalną administracją w regionach, których dotyczy ten problem.

Spotkania te będą miały na celu nawiązanie kontaktów, zebranie wiedzy oraz weryfikację chęci do ewentualnych wspólnych dalszych działań. W oparciu o te dane konstruowane będą propozycje działań skierowanych do pracodawców i cudzoziemców jeżeli chodzi o promocję legalnego zatrudnienia cudzoziemców.

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

III. EDUKACJA DZIECI CUDZOZIEMSKICH

Zebrała i opracowała: Ewa Pogorzała, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej.

TEMATYKA:

1. uzupełniania edukacji (na poziomie podstawowym) dla młodzieży i dorosłych,
2. dostosowanie kulturowym oraz rozwiązywanie konfliktów
3. budowanie wielokulturowej szkoły.

OSOBY UCZESTNICZĄCE/METODA PRACY:

- Monika Budka, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie;
- Patrycja Mickiewicz, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej;
- Antonina Iwaszkiewicz, Fundacja Inna Przestrzeń,
- Zosia Iwaszkiewicz, Fundacja Inna Przestrzeń
- Magdalena Przytuła, Lubelskie Centrum Wolontariatu,;
- Mirosław Tryczyk, Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu;
- Ola Gulińska, Stowarzyszenie Homo Faber;

Osoby prowadzące:

Alicja Kawka , Stowarzyszenie Homo Faber,

Ewa Pogorzała, Fundacja rzecz Różnorodności Społecznej

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

W pierwszej części pracy grupy skupiono się na diagnozie istniejącej sytuacji, w tym kwestii prawo a praktyka, a więc czy zmieniać istniejące prawo czy praktykę stosowania prawa oraz do kogo kierować ewentualne postulaty. Szczególnie istotne było zdiagnozowanie jak w ocenie praktyków przepisy prawne funkcjonują w rzeczywistości – w lokalnych kontekstach, na szczeblu samorządowym, w praktyce.

W oparciu o badanie potrzeb wyróżniono następujące ich grupy, a także potencjalne problemy/obszary do dyskusji:

- poznanie się, wymiana doświadczeń, dobrych praktyk, ale i wiedzy na temat nieudanych projektów;
- diagnoza sytuacji, problemy, wyzwania, ewentualne rozwiązania, w tym ewentualne zmiany w prawie, rekomendacje dla decydentów, kwestia do kogo kierować ewentualne postulaty;
- „jak uczyć” – praktyczne metody nauczania, metodyka, aspekty pedagogiczne.

W agendzie forum zaproponowano dwie kwestie, którymi potencjalnie mogłaby się zająć grupa, tj. uzupełnianie edukacji (na poziomie podstawowym) dla młodzieży i dorosłych; kwestia dostosowania kulturowego oraz „gaszenie pożarów” czy budowanie szkoły wielokulturowej. W trakcie pracy grupy zdiagnozowano szereg problemów szczegółowych i wyzwań związanych z edukacją dzieci cudzoziemskich. Zdecydowano nie ograniczać się do kwestii wymienionych w agendzie, ale poszerzyć dyskusję także o kwestie zaproponowane przez uczestniczki i uczestników, w tym w szczególności: oferta dla młodzieży i dorosłych, którzy wypadli z systemu edukacji i nie mają zawodu; wsparcie w postaci zajęć wyrównawczych dla dzieci, które mają zaległości; co władze miejskie mogą zrobić dla lokalnych środowisk szkolnych; praktyczne umiejętności przygotowywania strategii/programów nauczania w zakresie integracji dzieci cudzoziemskich.

DIAGNOZA SYTUACJI I REKOMENDACJE:

Analizując sytuację zastaną, a więc jakie są problemy obecnie, co nie działa, jakie rozwiązania się nie sprawdzają, uczestniczki i uczestnicy grupy wskazali na: brak okresów/klas przygotowawczych; brak intensywnych kursów języka polskiego; ocenianie na równi z dziećmi polskimi; problem statusu

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

prawnego a motywacja do nauki; realizacja obowiązku szkolnego czy zapewnienie realizacji prawa do nauki/efektywnego korzystania z systemu edukacji. Szczegółowe obszary dyskusji:

- **Przygotowanie dzieci cudzoziemskich do kultury organizacyjnej polskiej szkoły versus przygotowanie szkół w Polsce do wyzwań związanych z migracjami;** kursy adaptacyjne (czy również dla rodziców) do warunków polskiej szkoły; czy szerzej do kultury polskiej/warunków państwa zamieszkania; dostosowanie kultury organizacyjnej i instytucjonalnej szkoły do dzieci wywodzących się z innych kultur; uświadamianie osobom decyzyjnym, że to nie jest problem ilościowy, ale jakościowy; dostosowanie polskiego systemu edukacji do wyzwań współczesnego świata (przepływy migracyjne, rosnące różnicowanie społeczeństw).
- **Znaczenie zobowiązań międzynarodowych Polski;** wobec widocznego braku zainteresowania ze strony osób odpowiedzialnych za system edukacji sytuacją dzieci cudzoziemskich wskazywać należy na zobowiązania międzynarodowe Polski w tym zakresie; na przykład co 3 lata Polska sprawozdaje się do Komitetu do Spraw Likwidacji Dyskryminacji Rasowej ONZ z realizacji zapisów Konwencji w sprawie Likwidacji Wszelkich Form Dyskryminacji Rasowej; Polska przedstawiała swoje ostatnie sprawozdanie w dniach 10-11 lutego 2014 r.; wśród przedstawionych przez Komitet rekomendacji znalazło się zalecenie poprawy systemu edukacji dzieci cudzoziemskich¹.
- **Klasyfikowanie do klas, ocenianie i egzaminy zewnętrzne;** system klasyfikowania do klas (na podstawie dotychczasowego przebiegu edukacji czy na podstawie wieku); ocenianie/system oceniania (indywidualizacja toku nauczania); ocenianie indywidualnych postępów a nie wiedzy w zakresie podstawy programowej; uwzględnienie w wewnątrzszkolnych systemach oceniania, rola Rady Pedagogicznej; dostosowanie warunków zadawania sprawdzianów i egzaminów; dostosowanie arkuszy egzaminacyjnych; ograniczenie tekstów kultury polskiej na rzecz europejskiej/światowej; kwestia czytania ze zrozumieniem a znajomość kontekstu kulturowego.
- **Dostosowanie programów nauczania.** Zapisy w podstawie programowej a programy nauczania; kto opracowuje i zatwierdza; autorskie programy nauczania opracowywane przez nauczycieli zatwierdza dyrektor szkoły i rada pedagogiczna; nauczyciele wybierają też podręczniki; możliwości wpływu – np. opracowanie programów nauczania możliwych do realizacji w ramach godziny wychowawczej lub w ramach godzin do dyspozycji dyrektora; kwestia czy możliwe

1

http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CERD%2fC%2fPOL%2fCO%2f20-21&Lang=en

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

byłoby zalecenie przez lokalne wydziały edukacji w ramach urzędów gmin/miast, aby takie programy były realizowane w ramach godzin do dyspozycji dyrektora; jaki jest poziom decyzyjny w tym zakresie/mapa kompetencji – podstawę programową zatwierdza MEN, kto programy nauczania; jak dostosować je do kręgu kulturowego ucznia.

- **Edukacja wielokulturowa i międzykulturowa dla wszystkich** (czy szerzej edukacja równościowa/edukacja do równości): uczniów i uczennic; nauczycieli i nauczycielek czynnych; przyszłych nauczycieli/nauczycielek; społeczeństwa przyjmującego; źle rozumiana poprawność polityczna – nie mówi się o odmienności kulturowej i etnicznej, zamiast zmierzyć się z problemami i wyzwaniem z tego wynikającymi; rola edukacji poprzez bezpośredni kontakt z przedstawicielami i przedstawicielkami innych kultur np. żywe biblioteki; potencjalne działania: stworzenie apelu/wezwania do podjęcia tematyki edukacji międzykulturowej, stworzenie przestrzeni do wymiany poglądów, złożenie oferty szkoleń/warsztatów do szkół.
- **Asystenci międzykulturowi**; są przepisy prawne, ale nie są stosowane w praktyce. System finansowania pracy takich osób odbywa się głównie w ramach projektów organizacji pozarządowych, a nie przez samorządy; problem stabilności zatrudnienia; nawet przez gminy nie są zatrudniani na etatach, ale na umowę zlecenie; problem kompetencji takich osób; kwestia czy kształcić potencjalnych asystentów międzykulturowych; ich status i wysokość wynagrodzenia – wchodzi w rolę nauczyciela/pełni funkcję pedagogiczną a pod względem formy zatrudnienia personel pomocniczy i w związku z tym najniższe zaszeregowania wśród stanowisk samorządowych; brak wiedzy ilu jest zatrudnionych asystentów na etacie; czy lobbować u lokalnych decydentów na rzecz zatrudniania takich osób i/lub prowadzić kampanie społeczną na poziomie lokalnym/szkół na rzecz zmiany świadomości społecznej w tym zakresie (wskazywanie potencjalnych korzyści) czy też apel o zmianę zapisów ustawy o systemie oświaty (z możliwości zatrudniania „mają prawo do pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia” na zapis o charakterze obligatoryjnym).
- **Oferta edukacyjna dla młodzieży i dorosłych**; brak oferty bezpłatnej edukacji dla dorosłych; jakie są możliwości zdobycia/uzupełnienia wykształcenia na poziomie podstawowym przez osobę dorosłą?; potencjalne rozwiązania dla cudzoziemców – utworzenie w każdym województwie przy wybranej szkole klasy dla dorosłych cudzoziemców – tu problem motywacji do nauki i godzenia z życiem rodzinnym i/lub zawodowym, ewentualne dojazdy; jakie są inne formy uzupełniania wykształcenia – eksternistycznie?; czy funkcjonują formy uzupełniania edukacji z zakresu szkoły podstawowej i gimnazjum, czy są bezpłatne?; problem młodzieży po ukończeniu 18 lat; kogo przekonywać i dlaczego – interes indywidualny (ryzyko wykluczenia

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

społecznego a korzyści z wykształcenia, zachęty, wskazywanie na pozytywne wzorce) *versus* interes społeczny (odroczenie kosztów społecznych, w przyszłości większe koszty społeczne związane z wykluczeniem takich osób); jaka jest potencjalna rola instytucji rynku pracy w tym zakresie; czy istnieje możliwość zorganizowania kursów zawodowych, uwzględniających również edukację ogólną/uzupełnienie edukacji ogólnej; dobre praktyki: Lubelskie Centrum Wolontariatu prowadzi języka polskiego dla dorosłych, istnieje możliwość zostawienia dziecka w punkcie przedszkolnym na czas takich zajęć; uwzględnienie jako jednej z przesłanek abolicji faktu, że dziecko chodziło do szkoły, ale ustawy abolicyjne pojawiają się bardzo rzadko, średnio co 3 lata, natomiast nauka w polskiej szkole, a przez to integracja z polskim społeczeństwem, jest brana pod uwagę przy rozpatrywaniu zgody na pobyt tolerowany (gdy wydalenie z Polski mogłoby naruszać prawa dziecka określone w konwencji o prawach dziecka); potencjalna rola Ochotniczych Hufców Pracy – instytucji rynku pracy, realizującej zadania państwa na rzecz młodzieży w zakresie zatrudnienia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży.

Rekomendacje:

→ wypracowanie i rozpowszechnienie na poziomie szkół i organów prowadzących klarownej interpretacji obowiązujących przepisów prawnych w zakresie edukacji dzieci cudzoziemskich

Podstawowy problem to prawo a praktyka stosowania prawa, bowiem w obowiązujących przepisach prawnych są zapisane pewne instrumenty wsparcia procesu integracji i adaptacji dzieci cudzoziemskich, tj. dodatkowe lekcje języka polskiego dla osób nie znających języka polskiego lub nie znających go na poziomie wystarczającym do korzystania z nauki; dodatkowe zajęcia wyrównawcze z poszczególnych przedmiotów nauczania; możliwość zatrudnienia w charakterze pomocy nauczyciela osoby władającej językiem kraju pochodzenia dziecka cudzoziemskiego (tzw. asystentów międzykulturowych).

Pojawia się tu dylemat – czy wprowadzać szczegółowe i kazuistyczne zapisy prawne czy lobbować na poziomie lokalnym na rzecz stosowania obowiązujących przepisów, w tym głównie na poziomie lokalnym. Przykładowo w dyskusjach i propozycjach dotyczących asystentów międzykulturowych bardzo często pojawiają się postulaty, aby w przepisach zapisać limit uczniów, przy którym organy prowadzące zobowiązane byłyby do zatrudniania takich osób w charakterze pomocy nauczyciela. Tymczasem przy takich zapisach pojawia się szereg trudności – jeśli przyjąć np. limit 5-ciorga dzieci – co w sytuacji, jeśli wywodzą się z różnych kultur i posługują się różnymi językami. Trudno o znalezienie osoby, która spełniłaby wymóg posługiwania się językami tych dzieci. Wielość

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

potencjalnych sytuacji (status prawny dziecka, status socjolingwistyczny, kraj pochodzenia, tożsamość etniczna i kulturowa itd.) powoduje, że kazuistyczne uregulowanie wszystkich możliwych przypadków nie jest możliwe. Promowanie idei zatrudniania asystentów ze środków gminy poprzez wskazywanie potencjalnych korzyści, dobrych praktyk, monitorowanie liczby zatrudnionych asystentów w trybie artykułu 94a ustawy o systemie oświaty (etat pomocy nauczyciela) poprzez zapytania do MEN w trybie dostępu do informacji publicznej; monitorowanie wysokości środków przekazywanych do danej gminy przez wagi P9 i P10 w ramach części oświatowej subwencji ogólnej i wskazywania organom prowadzącym na możliwość sfinansowanie z tych środków dodatkowych etatów.

Z drugiej strony ciągle zauważalne są problemy z interpretacją i stosowaniem obowiązujących przepisów. Od 1 stycznia 2010 r. nie ma już ograniczenia czasowego – do 12 miesięcy – w uprawnieniu do korzystania z dodatkowej nauki języka polskiego przez osoby niebędące obywatelami polskimi.

Informowanie cudzoziemców/rodziców dzieci cudzoziemskich o możliwościach zapisanych w prawie, w tym możliwości zatrudniania asystentów, przysługującej puli dodatkowych zajęć z języka polskiego i godzin wyrównawczych z przedmiotów nauczania.

Lokalne wydziały edukacji powinny opracować szczegółowe wytyczne dla szkół dotyczące zasad kształcenia dzieci cudzoziemskich oraz materiały informacyjne na temat uprawnień przysługujących dzieciom cudzoziemskich (dla rodziców, dyrekcji szkół, nauczycieli).

→ opracowanie mapy kompetencji i zadań poszczególnych instytucji w zakresie edukacji dzieci cudzoziemskich – do kogo i na jaki poziom decyzyjny kierować potencjalne postulaty i rekomendacje

Brak rzetelnych danych dotyczących liczby dzieci cudzoziemskich w polskich szkołach. Według danych z Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30 września 2013 r. liczba uczniów cudzoziemców wynosiła 8.174 (w tym 3454 – w szkołach podstawowych, 1287 – w gimnazjach). Problem jakościowy, nie ilościowy. Kwestia jak przekonać centralnych decydentów oświatowych wobec braku „masy krytycznej” problemu.

Zwrócenie się do Ministerstwa Edukacji Narodowej o przedstawienie szczegółowej mapy kompetencji i zadań poszczególnych departamentów w zakresie edukacji dzieci cudzoziemskich oraz wnioskowanie o wyznaczenie osoby koordynującej sprawę związane z kształceniem dzieci cudzoziemskich na poziomie ministerstwa.

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni.PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI.PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Przeanalizowanie zapisów i postulatów dotyczących edukacji dzieci cudzoziemskich w innych programach i dokumentach, w szczególności w Krajowym Programie na rzecz Równego Traktowania, dokumencie strategicznym „Polityka migracyjna Polski – stan obecny i postulowane działania”²; dokumencie wykonawczym do dokumentu strategicznego „Polityka migracyjna Polski – stan obecny i postulowane działania”³, przygotowywanym dokumencie „Polska polityka integracji cudzoziemców – założenia i wytyczne”⁴, pod kątem ewentualnego dublowania się postulatów czy też potencjalnych sprzeczności w proponowanych zmianach.

→ **zbadanie możliwości prawnych bezpłatnego korzystania i oferty centrów kształcenia ustawicznego oraz ochotniczych hufców pracy w zakresie uzupełnienia wykształcenia i/lub zdobycia zawodu przez cudzoziemców (młodzież i dorosłych)**

→ **zwrócenie się do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej o wydanie klarownych i precyzyjnych wytycznych dotyczących interpretacji zapisów w zakresie dostosowania warunków zdawania sprawdzianów i egzaminów w warunkach dostosowanych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i uczennic, którzy/które byli/były objęci/objęte pomocą psychologiczno-pedagogiczną w związku z trudnościami adaptacyjnymi w szkole związanych z różnicami kulturowymi, wcześniejszym kształceniem za granicą lub wychowywaniem się w innej kulturze**

→ **monitorowanie wysokości i sposobu wydatkowania dodatkowych środków kierowanych przez część oświatową subwencji ogólnej (wagi P9 – P10) na rzecz dzieci cudzoziemskich**

Na poziomie lokalnym, poprzez tzw. metryczki subwencji oświatowej, czy i w jakiej wysokości przekazane zostały do danej gminy dodatkowe środki.

² <http://bip.msw.gov.pl/download/4/13763/PMPrzyjetaprzezRadeMinistrow31lipca20122.pdf>

³ <http://bip.msw.gov.pl/download/4/20056/DOKUMENTWYKONAWCZYwersja18122013-zalacznikdouchwały.pdf>

⁴ <http://www.mpips.gov.pl/download/gfx/mpips/pl/defaultopisy/8305/1/1/Polska%20polityka%20integracji%20cudzoziemcow%20-%20założenia%20i%20wytyczne.doc>

Przeprowadzenie szkoleń dotyczących możliwego statusu prawnego dzieci cudzoziemskich pod kątem prawidłowego wprowadzania danych do Systemu Informacji Oświatowej.

→ **monitorowanie realizacji zapisów prawa oświatowego dotyczących możliwości wprowadzania nauki języka i kultury kraju pochodzenia ucznia cudzoziemskiego, jest to bowiem niewykorzystany potencjał integracyjny**

DEKLARACJA

Grupa zadeklarowała, że zwróci się do Ministerstwa Edukacji Narodowej o przedstawienie szczegółowej mapy kompetencji i zadań poszczególnych departamentów w zakresie edukacji dzieci cudzoziemskich. Pojawił się również pomysł wniosku o wyznaczenie osoby koordynującej sprawy związane z kształceniem dzieci cudzoziemskich na poziomie ministerstwa.

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

IV. METODY AKTYWIZACJI MIGRANTÓW/MIGRANTEK

Zebrał i opracował: Mamadou Diouf

TEMATYKA:

1. samoorganizacja migrantów, wspólne inicjatywy środowisk imigranckich, platformy współpracy z udziałem środowisk imigranckich
2. wspieranie organizacji imigranckich, włączanie ich do równego nurtu (z punktu widzenia społeczeństwa większościowego)
3. wsparcie liderów

UCZESTNICY GRUPY/METODA PRACY:

- Ewa Kozdraj, Stowarzyszenie Dla Ziemi
- Zofia Iwaszkiewicz, Fundacja Inna Przestrzeń
- Maria Strzemieczna, Fundacja Inna Przestrzeń
- Marija Jakubowycz, Klucz Mobile
- Sylwia Redosz, CAL CPMIU
- Armine Ożga-Margaryan, Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu
- Anna Tomaszewska, Fundacja Inna Przestrzeń
- Magdalena Przytuła, Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu
- Anna Karbowniak, Fundacja dla Somalii

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Osoby prowadzące:

Leszek Napiontek, Urząd m. st. Warszawy

Mamadou Diouf, Fundacja Afryka Inaczej

Jak pracowaliśmy

Punktem wyjścia było pytanie: po co migrantom organizacje? Pojawiły się dwie odpowiedzi:

- samoorganizowanie daje naturalnie większą siłę przebicia
- pomoże rozwiązanie własnych problemów, między innymi pozwoli na niezależność ekonomiczną.

Pojawił się także wątek przeszkód kulturowych (obyczaje samych migrantów) w samoorganizacji.

DIAGNOZA SYTUACJI I REKOMENDACJE

Największym zagrożeniem działań integracyjnych (w tym także forów) jest nikły w nich udział samych migrantów.

Czy można mówić o sprawach danej grupy, bez jej/ich obecności? Czy przeszkodą jest tylko formalne niezorganizowanie wielu grup?

1. Podejmowanie tematu aktywizacji na poziomie lokalnym:

- Konieczna jest wiedza o środowiskach imigranckich: urzędy powinny prowadzić szczegółowe statystyki dotyczące populacji cudzoziemców na danym terenie..

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- Stworzenie platformy współpracy między władzą lokalną a środowiskami imigranckimi (zadania: tworzenie strategii aktywizacji, pełnomocnicy ds. imigrantów z kompetencjami kulturowymi).

- Rozpoznanie potrzeb bytowych imigrantów: zatrudnienie, szkoły dla dzieci, etc.

2. Nauka języka polskiego dla imigrantów. Wspieranie nauki języka polskiego: każdy cudzoziemiec powinien mieć dostęp do bezpłatnej nauki języka na profesjonalnym poziomie

3. Do obowiązków Urzędu Miasta powinno należeć zapewnienie cudzoziemcom dostępnej informacji nt. ich praw, obowiązków, skierowanych do nich programów i możliwej aktywności (poprzez punkty informacyjne, dostępność informacji w miejscach odwiedzanych przez imigrantów, strony internetowe lub inne dostosowane do warunków lokalnych, które pozwolą na samodzielne funkcjonowanie).

Podmiot odpowiedzialny/adresaci rekomendacji: Władze lokalne i centralne

4. Włączenie imigrantów w procesy decyzyjne dotyczące działań dla migrantów (miejskie strategie, dokumenty publiczne, wyniki konkursów).

Organizacje działające „na rzecz” imigrantów pochłaniają wielkie środki, ale efekty ich działalności są mało widoczne. Od lat utrzymuje się tendencja do działania „na rzecz”, a nie „z” imigrantami. Liderzy środowisk migranckich najczęściej mają wykształcenie i kompetencje, mieszkające w kraju przyjmującym od dawna, orientujący się w sytuacji lokalnej, w sytuacji diaspory. Są także dobrymi przykładami integracji.

5. Zwiększenie kompetencji międzykulturowych organizacji szkolących migrantów (aby po-trafili dostosować swoją ofertę pomocową do specyfiki kulturowej danej grupy)

Podmiot odpowiedzialny/adresaci rekomendacji: NGO

6. Stworzenie inkubatorów organizacji imigranckich i szkół liderów dla imigrantów, gdzie mogą oni zdobyć kompetencje niezbędne do aktywnego działania.

Podmiot odpowiedzialny/adresaci rekomendacji: NGO i władze

7. Stworzenie programu staży i praktyk dla imigrantów w urzędach miejskich i organizacjach pozarządowych, umożliwiające im poznanie działania tych instytucji.

Podmiot odpowiedzialny/adresaci rekomendacji: NGO i władze

8. Stworzenie jednolitego systemu uznawania dyplomów i uprawnień zawodowych (prosty i szybki, taki sam we wszystkich województwach). System uznawania dyplomów w Polsce nie sprzyja ściąganiu ekspertów.

Podmiot odpowiedzialny/adresaci rekomendacji: Władze centralne

9. Prawo wyborcze na poziomie lokalnym dla migrantów z prawem stałego pobytu

Podmiot odpowiedzialny/adresaci rekomendacji: Władze centralne

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

DEKLARACJA:

Plan półroczny – do jesieni 2014. Grupa podejmie aktywne działania na rzecz zwiększenia ilości imigrantów, którzy wezmą udział w III Forum w Warszawie poprzez:

- poprzez zaproszenie cudzoziemców/ek, z którymi mamy osobiste kontakty (także tych, którzy nie zajmują się na co dzień aktywną działalnością na rzecz imigrantów/ek)
- zarekomendowanie forum na KDS d/s cudzoziemców w Warszawie
- zaproszenie imigrantów/ek – beneficjentów projektów, jakie realizujemy
- stronę infomigrator, infolinię, którą prowadzi Marijka Jakubowycz

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

V. DZIAŁANIA NA RZECZ SPOŁECZEŃSTWA PRZYJMUJĄCEGO/SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Zebrała i opracowała: Michalina Jarmuż, Fundacja Świat Na Wyciągnięcie Ręki

TEMATYKA:

1. jakie działania, jakiej jakości - ewaluacja działań, które były robione do tej pory (także ze środków EFI, EFU)
2. do kogo były kierowane dotychczasowe działania
3. co i jak mówimy o cudzoziemcach/kach

UCZESTNICY GRUPY/METODA PRACY:

- Ewa Hołuszko, Stowarzyszenie Wolnego Słowa
- Marta Bonar, Urząd Miasta Lublin
- Monika Artymiak, Urząd Miasta Lublin
- Edyta Naja, Pełnomocniczka Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Przestrzegania Praw Człowieka
- Beata Turek, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
- Adam Bulandra, Stowarzyszenie Interkulturalni PL
- Ekaterina Klimenko, Uniwersytet w Petersburgu
- Hayk Gasparyan - Fundacja Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Osoby prowadzące:

Piotr Cykowski, Fundacja Inna Przestrzeń

Michalina Jarmuż, Fundacja Świat na Wyciągnięcie Ręki

Grupa robocza dni pracowała według następującego planu pracy:

- Działania, jakie na rzecz społeczeństwa przyjmującego/społeczności lokalnej są podejmowane
- Dokonanie krytycznej analizy działań na rzecz społeczeństwa przyjmującego/społeczności lokalnej
- Opracowanie rekomendacji działań na rzecz społeczeństwa przyjmującego/społeczności lokalnej
- Wybranie działania, które podejmie, zrealizuje grupa do września 2014 roku
- Ustalenie harmonogramu realizacji wybranego działania na rzecz społeczeństwa przyjmującego/społeczności lokalnej

DIAGNOZA SYTUACJI I REKOMENDACJE

Zasoby:

- akty prawne (ustawa o cudzoziemcach i inne; nie są jednak wdrażane na niższym poziomie)
- aktywne NGOsy
- działania instytucji rządowych w oparciu o rekomendacje międzynarodowe
- szkolenia dla nauczycieli/lek
- pozytywne przykłady współpracy pomiędzy urzędami a poszczególnymi NGOsami (Homo Faber w Lublinie, Centrum Wielokulturowe w Warszawie) oraz ciała przy administracji (Zespół ds. Cudzoziemców Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Rada Mniejszości w Lublinie)
- działania pojedynczych szkół i przedszkoli

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- dobre relacje
- skuteczne działania NGO w uświadamianiu/edukacji kwestii integracji
- skuteczne działania NGO w dyskursie publicznym/kampaniach

Braki:

- ustawa o cudzoziemcach (nieefektywna, skomplikowana, zamknięta, nieelastyczna, wewnętrznie sprzeczna)
- zderzenie założeń na papierze z mentalnością urzędników
- brak monitoringu podejmowanych działań oraz wdrażanych ram prawnych
- brak wiedzy o skuteczności szkoleń
- brak skutecznego mechanizmu dochodzenia sprawiedliwości w przypadku dyskryminacji (cudzoziemiec jako szczególnie narażony)
- brak sprecyzowanej grupy docelowej
- małe zrozumienie rangi kwestii migracji, sytuacji cudzoziemców
- „zamiatanie” niektórych tematów pod dywan

1. Działania, jakie na rzecz społeczeństwa przyjmującego/społeczności lokalnej są lub mogłyby być podejmowane

- Działania skierowane do polityków, urzędników
- Zmiany w systemie edukacji
- Oswojenie społeczeństwa przyjmującego z cudzoziemcami
- Uświadamianie problemów i zagrożeń

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni.PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI.PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

2. Działania skierowane do polityków, urzędników wraz z zagrożeniami

Spotkania robocze (ngo + urząd)

Rekomendacje:

- tworzenie stanowisk
- budowanie osobistych relacji
- rozpoznanie właściwych osób na odpowiednich stanowiskach
- spotkania z urzędnikami średniego szczebla
- wzbudzenie potrzeby współpracy międzysektorowej
- reprezentatywność
- baza kontaktów/ekspertów
- stały, partnerski sposób konsultacji + nowoczesne metody konsultacji

Zagrożenia:

- zasłanianie się nie zawsze jasnymi procedurami
- brak dostrzegania problemu/ potrzeby
- wzajemne uprzedzenia – stereotypy wobec władzy

Piętnowanie negatywnych zjawisk w dyskursie medialnym

Rekomendacje:

- wykorzystanie istniejących sieci, RAX system monitorowania , obserwatorium
- migranci na straży własnych praw

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- lokalne spotkania mediacyjne
- działania skierowane do dziennikarzy
- wykorzystywanie mediów społecznych
- praca z mediami lokalnymi
- chęć reagowania

Zagrożenia

- bagatelizowanie przestępstw mowy nienawiści
- negowanie zjawisk
- brak narzędzi prawnych
- „gorący temat”, tabloidyżacja

Tworzenie skutecznego mechanizmu dochodzenia sprawiedliwości w przypadku dyskryminacji

Rekomendacje

- zawężanie pola interpretacji urzędników
- wyznaczanie obrońców mających wgląd w informacje niejawne
- równoważenie sił – słabszy vs urząd
- komórka ds. cudzoziemców przy urzędzie do spraw równego traktowania, także terenowego
- większe zaangażowanie RPO
- baza dobrych praktyk zagranicznych
- analiza instytucjonalna

- lista postulatów środowiska pozarządowego

Zagrożenia

- niejasne przepisy
- migranci w MSWiA
- brak spójnego stanowiska NGO – różne interesy

Szkolenia dla urzędników

Rekomendacje

- pilotaże
- autoewaluacja- szkolenia wypracowują narzędzia, które pokażą jak należy reagować, a z czasem doprowadzą do wdrożenia umiejętności
- proces szkoleniowy: szkolenia nie powinny mieć charakteru jednorazowego działania. Należy ofertę szkoleniową realizować w ramach procesu szkoleniowego tj. zaplanowanych w czasie szkoleń, konsultacji oraz wprowadzeniu narzędzi wspierających jak np. e-learning.
- wewnętrzna i zewnętrzna komunikacja
- każde szkolenie powinno zostać poprzedzone analizą potrzeb
- Ilość godzin szkoleniowych przeznaczonych powinna uwzględniać zakres merytoryczny, proces uczenia się uczestników, czas na przećwiczenie zdobytych umiejętności
- w ramach prowadzonych szkoleń powinny rekomendujemy przygotowanie rzetelnych materiałów szkoleniowych dla uczestników

wymiana dobrych praktyk i materiałów

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni.PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI.PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Zagrożenia

- działania jednorazowe – jeżeli szkolenie nie jest osadzone w procesie szkoleniowym istnieje duże ryzyko nie osiągnięcia długotrwałych celów założonych w ramach szkolenia
- brak elastyczności – istnieje ryzyko niewygodnego gospodarowania czasem na realizację całego procesu szkoleniowego
- początkowe uprzedzenia beneficjentów i beneficjentek szkoleń

Pozyskiwanie informacji zwrotnej od cudzoziemców

Rekomendacje

- czego potrzebują cudzoziemcy, jakich wskazówek w ramach życia w Polsce
- pozyskiwanie informacji nt zagrożeń
- stworzenie platformy internetowej
- podmiotowe traktowanie cudzoziemców jako jednostek

Zagrożenia

- postawa roszczeniowa cudzoziemców (np. kwestie materialne)
- przenoszenie odpowiedzialności na inne podmioty

Rekomendacje:

1. Zwiększenie potencjału współpracy ngo - urzędy:

Kierowane do instytucji publicznych:

- Partnerski sposób konsultacji aktów i decyzji – spotkania nie maile!!!

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni.PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI.PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Kierowane głównie do środowiska NGOów, jeśli chcemy skutecznie działać i dawać przykład urzędom:

- Przewidywanie / planowanie wydarzeń w których NGO i przedst. Urzędów mogą wspólnie spędzić czas (niekoniecznie konfrontując się w sprawie problemów) np. wizyty studyjne, zapraszanie się w miarę możliwości osobiste na wydarzenia okazjonalne itd. → budowanie osobistych relacji → w 1. kroku do NGO w 2. kroku proponowanie urzędom (Urzędy też planując wizyty studyjne mogą zapraszać współpracujące NGOsy!)
- Baza kontaktów do osób już zaangażowanych – i z NGO i z urzędów (ułatwianie kontaktu, poszukiwania informacji, nawiązywania współpracy, np. opis kto się czym zajmuje, jakie ma kompetencje) → do twórczyń i twórców platformy (już ujęte w plany)
- Budowanie reprezentacji NGOów (np. uwspólnienie stanowiska i reprezentowanie na spotkaniu szerszego grona organizacji → kierunek koalicja) → do NGOów

2. Tworzenie skutecznego mechanizmu przeciw dyskryminacji:

Kierowane do instytucji publicznych:

- Obrońcy z urzędu w procedurach niejawnych (do doprecyzowania do kogo postulat)
- Kwestia cudzoziemców włączona do Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania na poziomie centralnym i lokalnie (podejmowanie proaktywnych działań a nie na zgłoszeń)

Kierowane głównie do środowiska NGOów:

- Wspólne postulaty polityczne NGO do rządu (kilka najważniejszych, długofalowych, co do których może panować szeroki konsensus)

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

WYZWANIE:

Działanie 1: WYPRACOWANIE STANDARDÓW SZKOLEŃ DOT. OBSŁUGI CUDZOZIEMCÓW DLA URZĘDNIKÓW

W ciągu najbliższych miesięcy zainicjowana zostanie praca nad rekomendacjami/standardami działań szkoleniowych dotyczących imigrantów w oparciu o założenia wypracowane podczas Forum.

Kryteria

- miękkie (żeby kwestia pieniędzy nie blokowały korzystania)
- wpisane odpowiednich standardów obsługi cudzoziemców (więc w tym m.in. odpowiedniego przygotowania) do norm, standardów dla urzędów (typu ISO) → np. do dalszych etapów kampanii „Miasta Otwarte”
- oparte o dobre praktyki z zagranicy (tak się da działać)
- upublicznione, podlegające dyskusji, z możliwością uzupełniania i dalszej pracy nad nimi

Kluczowe założenia

- konieczność przeprowadzania analizy potrzeb
- stawianie na jakość a nie na ilość
- konieczność włączania treningu antydyskryminacyjnego (min. dwie sesje; z analizy zagrożeń – początkowe uprzedzenia)
- przeprowadzanie pilotaży szkoleń (wypracowanie schematu szkolenia dla danej grupy i sprawdzenia czy to działa, inaczej pracujemy z służbami mundurowymi a inaczej z urzędnikami obsługującymi cudzoziemców), możliwość przećwiczenia kilku schematów

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

HOMO FABER
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- dostosowanie narzędzi szkoleniowych do różnych grup beneficjentów urzędników (inne szkolenia dla osób pracujących z Białorusinami i Ukraińcami a inne do osób pracujących np. z Wietnamczykami) → dobre miejsce do zaangażowania cudzoziemców
- przygotowanie odbiorców warsztatów do obecności cudzoziemca w procesie, przygotowanie cudzoziemca do pracy → cudzoziemiec nie musi być ekspertem kulturowym
- superwizje dla osób prowadzących i dla cudzoziemców
- propozycja autoewaluacja → szkolenia wypracowują narzędzia, które pokażą jak należy reagować, a z czasem doprowadzą do wdrożenia umiejętności
- myślenie o szkoleniu w kontekście procesu szkoleniowego → ważne mówienie o tym w kontekście, nie działanie jednorazowe, ale cykl działań ale też np. konsultacji, jedno szkolenie/warsztat nie jest działaniem skutecznym, narzędzia wspierające np. e-learning
- budowanie systemu wsparcia wewnątrz urzędu, tutoring
- dobre materiały szkoleniowe, wymiana dobrych praktyk i materiałów

Harmonogram

- Pytanie do uczestników forum kto chce się włączyć – do 15 kwietnia
- Spotkanie robocze i planowanie dalszych działań – do końca czerwca (ew. potrzebne wsparcie koordynacyjno/ekspertkie)
- Zweryfikowanie na ile mamy środków na eksperta/kę

Praktyki/doświadczenia do wykorzystania

- np. „Anti Racist Check List for Students”, dobre praktyki z UK od Adama
- szkolenia w MUWie przed abolicją – zobaczyć co i jak było robione
- Standard Edukacji Antydyskryminacyjnej TEA

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- Narzędzie Równościowego Monitoringu Działań Antydyskryminacyjnych
- Kodeks w sprawie obrazów i treści

Działanie 2. PIĘTNOWANIE NEGATYWNYCH ZJAWISK W MEDIACH DOTYCZĄCYCH MIGRANTÓW/CUDZOZIEMCÓW

Stworzenie schematu postępowania w sytuacjach pojawiania się takich treści w ogólnopolskich/lokalnych mediach i edukacja dziennikarzy/dziennikarek:

- lista mailowa ludzi z NGOów którzy monitorują media i mogą komentować
- adres na który można zgłaszać takie rzeczy np. w lokalnych mediach
- sposób podjęcia decyzji o reakcji (np. wypowiedź co najmniej określonej liczby osób)
- zebranie komentarzy od ekspertów/przedstawicieli migrantów
- rozesłanie stanowiska do mediów, instytucji itd.
- ew. call for action – żeby ludzie pisali / dzwonili do danego medium z uwagami

Harmonogram

- propozycja do wszystkich i do włączenia do platformy
- uzyskanie rekomendacji od co najmniej 10 organizacji nie tylko z Warszawy
- kontakty do kluczowych mediów i organizacji, instytucji, poinformowanie o inicjatywie i zapytanie kto może być osobą od kontaktu) do 1 lipca.

PRZYKŁADY INNYCH DYSKUTOWANYCH DZIAŁAŃ:

1. Pozyskanie informacji zwrotnej od cudzoziemców

- opracowanie ankiety dotyczącej potrzeb od organizacji cudzoziemskich (przykład działania z Krakowa), miejsca gdzie bywają cudzoziemcy, uczelnie, urzędy (organizacje skupiają osoby aktywne, chodzi o feedback „zwykłych” cudzoziemców), także zebranie informacji od urzędników (np. anonimowa ankieta);

2. Spotkania robocze NGO i urzędnicy

- współtworzenie bazy kontaktów (pytanie co w tej bazie powinno być) np. żeby było widać kto kogo zna z osób obecnych w bazie → rekomendacja do platforma
- kampania wewnątrz NGOów na rzecz komentowania/upominania się o spotkania w sprawie konsultacji dokumentów

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

VI. EWALUACJA INTEGRACJI NA POZIOMIE MIAST

Zebrał i opracował: Piotr Skrzypczak, Stowarzyszenie Homo Faber

TEMATYKA:

1. wprowadzenie i dyskusja na temat narzędzia Indeks Miast Międzykulturowych Rady Europy
2. jak ewaluować działalność integracyjną na poziomie instytucji i organizacji
3. zróżnicowanie miejskich strategii integracji migrantów ze względu na specyfikę miast
4. Miasta Otwarte - miejskie praktyki integracji w Polsce
5. liczenie migrantów w polskich miastach; wyzwania przed badaniami nad migracjami

UCZESTNICY GRUPY/METODA PRACY:

- Magdalena Wojno, Urząd Miasta st. Warszawy
- Mariusz Podgórski, Fundacja Instytut Studiów Migracyjnych
- Natalia Kłorek, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej
- Piotr Choroś, Urząd Miasta Lublin
- Olga Yakimova, Uralski Uniwersytet Federalny
- Anna Kulikowska, Stowarzyszenie Homo Faber
- Paulina Babis - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Departament Pomocy i Integracji Społecznej

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Osoby prowadzące:

Piotr Skrzypczak, Stowarzyszenie Homo Faber

Mirosław Bieniecki, Fundacja Instytut Studiów Migracyjnych

Praca grupy została podzielona na etapy według trzech pytań: Jak jest? Jak sobie radzimy? Jak możemy to zewaluować?

DIAGNOZA SYTUACJI I REKOMENDACJE

Ewaluacja jako taka

Trudno zająć się ewaluacją skoro nie ma spójnej polityki integracyjnej. Nie ma czego ewaluować.

Należy zacząć rozmawiać o problemach migrantów, cudzoziemców, planować działania i politykę, odnoszącą się do migrantów, która zawierać będzie konkretne cele do osiągnięcia. To jest konieczne do zaplanowania ewaluacji oraz mierników, pozwalających oceniać integrację. Zobaczymy, w jaki sposób radzą sobie instytucje, które znamy, samorządy. W jaki sposób możemy dopracować, stworzyć sposób mierzenia integracji.

Nie można użyć indeksu Sieci Miast Międzykulturowych (ICC), ani stosować bez modyfikacji narzędzi stosowanych w innych krajach, odnoszących się do lokalnych działań w obszarze integracji, bo nie uwzględniają one polskiego kontekstu i specyfiki.

Ewaluacja spełnia funkcję stymulatora rozwoju dziedzin i całych polityk publicznych poprzez zawarte w analizie narzędzia badawcze i wyciągane wnioski.

Procesy ewaluacji i monitoringu obejmują przedstawianie efektów prowadzonych działań, stopień osiągnięcia wytyczonych celów oraz pozwalają na oszacowanie wpływu danej interwencji na odbiorców i otoczenie.

Ewaluacja powinna być zaplanowana i uwzględniana od samego początku wprowadzania polityk integracji.

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

I. Jak jest - wyzwania w obszarze mierzenia poziomu integracji na poziomie lokalnym

- Brak usystematyzowanej i uporządkowanej wiedzy o migrantach oraz podmiotów regularnie to gromadzących
- Brak miejskiego systemu integracji
- Brak uwspólnotwienia działań i dotowania projektów najistotniejszych z punktu widzenia migrantów
- Niewielkie doświadczenie imigracji w polskim społeczeństwie
- Nie ma polityki więc trudno mówić o ewaluacji
- Urzędnicy nie są świadomi potrzeby integracji
- Małe zainteresowanie władz jest związane z tym, że tak mała liczba migrantów nie ma wpływu na politykę (politycy nie widzą korzyści z zainteresowania się tym)
- W skali kraju nie ma problemu z integracją, ale w niektórych społecznościach lokalnych jest to już wyzwanie
- Dialog z instytucjami publicznymi w Polsce jest trudny z poziomu jednostki. Jednostka nie umie się poruszać w systemie. Jak ma osobowość prawną, jest jej łatwiej np. dialog z ngo
- Potrzeby migrantów są realizowane albo poprzez ngo albo poprzez swoje środowiska
- Inny, trudniejszy start np. samoorganizowanie się w porównaniu do osób z polskim obywatelstwem
- Migranci mają podstawowe oczekiwania: pomoc w pierwszych krokach, język, praca
- Pierwsza pomoc zazwyczaj pochodzi od własnego środowiska

Motywy urzędów

- Istnieje problem z osobami, które podejmują decyzje o polityce integracyjnej - nie ma masy krytycznej. Temat integracji przez władze nie jest traktowany jako problem/wyzwanie

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- Często motorem zmian są standardy UE i to, że polscy urzędnicy muszą jeździć na międzynarodowe spotkania i opowiadać o tym co się dzieje
- Była ewaluacja ochrony uzupełniającej - projekt pokazał luki. Powstało też narzędzie, ale projekt się skończył i nie ma pieniędzy na kontynuację

W kontakcie migrant - urząd

- Słaby dostęp migrantów do informacji w kontakcie z urzędami i innymi instytucjami publicznymi w językach innych niż polski
- Nieznajomość reguł funkcjonowania w społeczeństwie przez migrantów
- Doświadczenia z innych systemów - osoby są przyzwyczajone do innych reguł
- Odmienność kulturowa migrantów np. kwestia zdejmowania chust do fotografowania przez Straż Graniczną
- Niekorzystanie ze swoich praw bo np. boją się negatywnych konsekwencji w postępowań-aniach administracyjnych związanych z legalizacją pobytu czy pracy
- Czasami występuje obraźliwa dla migrantów ignorancja urzędników/ek wynikająca z rzadkich kontaktów i braku wiedzy („nie ma różnicy między ukraińskim a rosyjskim”)

Przypadek Warszawy

- Warszawa jest partnerem projektu Wzmocnienie trafności i skuteczności działań na rzecz cudzoziemców (Fundacja Obserwatorium - Fundusz EOG), Projekt w założeniu ma charakter badawczy, ewaluacyjny i konsultacyjny. Ideą projektu jest opracowanie diagnozy dotyczącej jakości działań podejmowanych przez Miasto na rzecz cudzoziemców. Zdiagnozowanie skuteczności i trafności tych działań, jak i projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe, a także zbadanie efektywności i trafności wydatkowanych środków publicznych umożliwi przygotowanie odpowiedniego zestawu rekomendacji w celu poprawienia jakości działań organizowanych i prowadzonych na rzecz cudzoziemców. Jednocześnie wypracowane zostaną rekomendacje do stworzenia przez samorząd programu integracji cudzoziemców.

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- Powołany został Zespół ds. koordynacji działań na rzecz cudzoziemców, mniejszości narodowych i etnicznych, w skład którego wchodzi przedstawiciele różnych biur oraz jednostek organizacyjnych

Przypadek Lublina

- Warto wykorzystać wyczulenie Urzędu Miasta Lublin na kwestie wizerunkowe. Urząd dba o to, żeby nie przypinane mu były łatki takie jak Wrocławowi czy Białostokowi
- Urząd traktuje migrantów jako źródło dochodu, np. program Study in Lublin jest umieszczony w Wydziale Strategii i Obsługi Inwestorów

Przypadek rosyjski

- W Jekaterynburgu istnieje problem z komunikacją kulturową - migranci są z terenów wiejskich, występuje bariera językowa, brak jest tolerancji dla „innych”
- W Rosji dużym problemem jest migracja wewnętrzna

Wyzwania

- Przekonać polityków, że cudzoziemcy są zyskiem ekonomicznym
- Konieczność rozważenia potrzeb migrantów w różnych obszarach ich funkcjonowania (podobnie jak w przypadku osób z polskim obywatelstwem) np. edukacja
- Zmiana w sposobie mówienia o zjawisku: nie powinniśmy mówić o „problemie migrantów” tylko o potrzebach migrantów i konkretnych zadaniach samorządu wynikających z obecnością cudzoziemskich mieszkańców
- Z obszaru partycypacji - jak realnie włączyć migrantów w życie miasta w różnych obszarach
- Polityka powinna być jedna, natomiast na poziomie miast powinny istnieć programy, które uwzględniałyby specyfikę lokalną. Taki program pozwoliłby zrealizować w skoordynowany i zintegrowany sposób wspólny cel. Są programy dla seniorów, kobiet, a nie ma dla migrantów

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

II. Jak sobie radzimy

Żeby mówić o polityce integracji a zwłaszcza jej badaniu trzeba mieć wiedzę. Skąd możemy mieć dane o określaniu skali zjawiska migracji i płynących z niego wyzwań?

Nie ma jednego systemu gromadzenia wiedzy nt. migracji i migrantów w Polsce. To, co mamy polega na gromadzeniu informacji szczątkowych, na podstawie których wyciągane są bardziej szczegółowe wnioski.

1. Dane dot. pomocy społecznej

- Indywidualne Programy Integracji (ochrona międzynarodowa) (MPiPS 03) (od Urzędów Wojewódzkich)
 - wydatkowane środki na naukę j. polskiego
 - środki na utrzymanie
- liczba rodzin objętych Indywidualnymi Programami Integracji (IPI) (od Urzędów Wojewódzkich)
- liczba osób objętych IPI (od Urzędów Wojewódzkich)
- dane można sortować po Powiatowych Centrach Pomocy Rodzinie (PCPR)

Powyższe dane można znaleźć albo w Biuletynach Informacji Publicznej lub uzyskać poprzez indywidualne zapytanie w trybie dostępu do informacji publicznej (DIP)

2. Dane zbierane ankietowo przez MPiPS dzięki urzędom wojewódzkim

- pomoc społeczna dla wszystkich cudzoziemców
- świadczenia wg. kategorii
- wg. obywatelstwa
- wydatkowane środki - orientacyjne

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- dane zbierane w trybie rocznym
- umieszczone na [www ministerstwa](http://www.ministerstwa.gov.pl)

3. PIPS

- oświadczenia

4. MSZ/UDSC

- ilość wydanych wiz - z podziałem na kraje i konsulaty

5. Dane dotyczące legalizacji pobytu, pracy i obywatelstwa - dzięki urzędom wojewódzkim.

Część z tych danych można uzyskać także na poziomie lokalnym (UM, UP), z zapytaniem o obywatelstwo można również zwrócić się do Kancelarii Prezydenta RP.

6. Spis powszechny

Uwaga. Część środowiska zajmującego się kwestiami integracji uważa, że dane z ostatniego spisu powszechnego są niemiarodajne, ponieważ źle skonstruowano narzędzie badawcze i zebrane dane są sprzeczne. Między innymi z tego powodu upowszechnione wyniki spisu 2012 nie zawierają części dotyczącej cudzoziemców.

7. Meldunki - Urzędy Miast

8. Karty pobytu - Urzędy wojewódzkie - przy pobycie czasowym

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI.PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

9. Urzędy Skarbowe - PIT (dla określonej grupy)

10. Ubezpieczenia w NFZ

NFZ obejmuje świadczenia zdrowotne, które pochodzą ze składek zdrowotnych, które przekazujemy do ZUS-u.

11. System Informacji Oświatowej (SIO)

- odnosi się m.in. uczniów nieposiadających polskiego obywatelstwa, uczęszczające do przedszkoli i szkół w Polsce (z podziałem na podgrupy np. osoby posiadające status uchodźcy, zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony)
- dane zbierane są w kolejności: szkoła - kuratorium (poziom wojewódzki) – MEN, pozwala to przeanalizować dane także na lokalnym poziomie
- dane gromadzone są zgodnie ze stanem na wrzesień danego roku, nie oddaje to w pełni rzeczywistości (ze względu na dużą dynamikę statystyk dotyczących dzieci cudzoziemskich, szczególnie dzieci uchodźczych)
- szkoły/osoby w szkołach wypełniające w systemie dane dot. uczniów cudzoziemskich, nie zawsze są świadome różnic między poszczególnymi statusami pobytu (a te informacje wymagane są przez SIO), co może fałszować statystyki
- wydatkowane środki - pomoc nauczyciela oraz dodatkowe lekcje polskiego

Dostęp do danych poprzez DIP.

Powyższe dane można również uzyskać na poziomie Miasta. Np. w Warszawie można zwrócić się z prośbą do Biura Edukacji, a nie do baz czy instytucji zewnętrznych.

12. Związki wyznaniowe - na zasadzie zapytania, bez obowiązku udzielenia odpowiedzi.

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni.PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI.PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

13. Uczelnie - dane dotyczące liczby studiujących cudzoziemców/ek

14. Badania prowadzone przez ngo

15. Biuro Uznawalności Wykształcenia - b. niewiele przypadków

16. ABW

17. Straż Graniczna - SIS II

18. Konsulaty i MSZ - wydane wizy

Konsulaty mogą również udzielić informacji na temat liczby dzieci, które podlegają mieszkają w Polsce, a podlegają pod ich ojczysty system edukacji.

19. Państwowa Inspekcja Pracy - dane z kontroli

20. Powiatowe Urzędy Pracy - zarejestrowani bezrobotni (niedługo przez urzędy będą przechodziły zgłoszenia pracowników migrantów w celu uzyskania pozwolenia na pracę)

21. Policja i Straż miejska

- dzielnicowi - znajomość terenu oraz związanych z tym grup, które go zamieszkują

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

- przestępstwa z udziałem cudzoziemców/kiedy ofiarami są cudzoziemcy

22. ZUS i KRUS - dane nt. ubezpieczonych (uwaga: bardzo trudno wydobyć dane)

23. MAC - Baza PESEL

24. Urzędy Stanu Cywilnego – zawarcie małżeństwa, rejestracja dziecka itd.

Powyższe źródła informacji zostaną opracowane, z podziałem na dwie kategorie: dane ogólnopolskie i dane lokalne, wraz z podaniem ścieżki dostępu. Opracowanie zostanie umieszczone w najbliższym czasie na przygotowywanej platformie internetowej www.info-migrator.pl.

III. Jak można zewaluować integrację

Podczas spotkania szczegółowo omówione zostało narzędzie służące badaniu stopnia integracji miast należących do europejskiej Sieci Miast Międzykulturowych (ICC) Rady Europy - Indeks Miast Międzykulturowych (Intercultural Cities Index).

Indeks dzieli kwestię polityki integracyjnej na następujące obszary:

1. zaangażowanie w międzykulturowość
2. system edukacji
3. dzielnice
4. usługi publiczne
5. biznes i rynek pracy

6. polityka kulturalna i obywatelska
7. mediacje i rozwiązywanie konfliktów
8. język
9. media
10. przestrzeń publiczna
11. perspektywa międzynarodowa
12. inteligencja/kompetencje międzykulturowe
13. przyjmowanie nowoprzybyłych
14. zarządzanie
15. antydyskryminacja

Więcej informacji o sieci i indeksie można znaleźć tutaj (w wersji angielskiej):

http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/culture/Cities/Default_en.asp

Pytania do indeksu można znaleźć tutaj (w wersji angielskiej)

http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/culture/Cities/Index/ICCindex_en.pdf

Przetłumaczone pytania przesyłamy w załączniku.

Nieco informacji o idei Miast Międzykulturowych w kontekście Lublina (jedyne polskie miasta w sieci) można przeczytać tutaj (po polsku):

http://kultura.lublin.eu/projekty,1,276,Miasta_Międzykulturowe.html?locale=pl_PL

Indeks Rady Europy - ocena grupy

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Plusy:

- gotowe narzędzie
- wiedza na temat integracji i sposobów jej mierzenia pochodzi z dużo bardziej zaawansowanych w prowadzeniu polityki integracyjnej miast Europy
- sam indeks został opracowany przez ekspertów Rady Europy i Komisji Europejskiej
- dzięki jednemu narzędziu istnieje możliwość porównania swojego miasta z kilkudziesięcioma miastami
- zawartość merytoryczna indeksu jest wskazówką, jakie działania należałoby podjąć, by lepiej integrować mieszkańców
- pozytywna motywacja do ulepszania swojej polityki by uzyskać lepszy wynik

Minusy:

- nieprzystawalność do polskich realiów (mamy bardzo mało migrantów - na granicy błędu statystycznego)
- w związku z powyższym pewne zjawiska, analizowane w indeksie w kontekście integracji, nie są jeszcze rozwinięte na taką skalę, jak w niektórych państwach (np. przedsiębiorczość etniczna),
- pozyskiwanie i przetwarzanie pewnych danych, które są wymagane w indeksie, jest niezgodne z polskim prawem o ochronie danych osobowych, np. pytania związane z pochodzeniem etnicznym w przypadku zatrudnienia
- brak polityki na poziomie krajowym, a więc brak jasnych wskazówek i wskaźników
- niektóre obszary są w polskich warunkach nie do opisanego, gdyż nikt nie posiada żądanych danych (np. pytanie o liczbę osób mających rodziców urodzonych w innych państwach, dane dotyczące drugiego pokolenia)
- brak narzędzia do obiektywnego wypełniania indeksu - wynik oceny może przez to mieć charakter promocyjny dla danego miasta

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni.PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI.PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

Rekomendacje:

1. Warto wykorzystać indeks jako podstawę do opracowania polskiego narzędzia do mierzenia jakości integracji, wymaga to jednak jego adaptacji oraz wskazania konkretnych źródeł pozyskiwania informacji (zob. też pkt. 3).
2. W powyższej pracę warto zaangażować sieć Unii Metropolii Polskich, by wspólnie zadeklarować wolę poddania się takiemu testowi.
3. Warto wypracować model zobiektywizowania samego sposobu wypełniania indeksu, np. poprzez powołanie stałej grupy ekspertów, bądź ustaleniu ścisłej kompozycji zespołu (np. klucza doboru ekspertów).

Innym rodzajem „miękkiej ewaluacji” może być akcja FIP „Miasta Otwarte” na zasadzie nagradzania inspirujących praktyk lokalnych odnoszących się do migrantów.

Plan działań - Ewaluacja integracji na poziomie miast

Cel strategiczny:

Polityki miejskie dotyczące integracji są w sposób zaplanowany, systematycznie, kompleksowo, w sposób partycypacyjny ewaluowane.

Za powyższą ewaluację odpowiadają samorzady miejskie (choć mogą zlecać to zadanie).

Cel szczegółowy:

1. Opracowanie i udostępnienie, dostosowanego do polskich realiów, indeksu do prowadzenia ewaluacji polityk miejskich (w zakresie integracji migrantów/ek) do końca 2014 roku.
2. Zapoznanie z potencjalnym narzędziem do ewaluacji polityk miejskich w zakresie integracji migrantów co najmniej 10 samorządów miejskich

Współorganizatorzy:

FUNDACJA INNA PRZESTRZEŃ
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32
00-029 Warszawa
www.przestrzen.art.pl

Homo Faber
STOWARZYSZENIE HOMO FABER
ul. Chopina 15/12
20-026 Lublin
www.hf.org.pl

Interkulturalni PL
STOWARZYSZENIE
INTERKULTURALNI PL
ul. Piłsudskiego 7/5
31-110 Kraków
www.interkulturalni.pl

DEKLARACJA:

Plan półroczny – do jesieni 2014. 1. Przygotowanie do konsultacji polskiego odpowiednika indeksu ICC (Indeksu Miast Międzykulturowych).

Odpowiada: Zespół + „Lublin dla Wszystkich”. Do końca kwietnia 2014

2. Przygotowanie pilotażu (w trzech miastach: Warszawa, Lublin, Białystok) polskiej wersji indeksu.

Odpowiada: ISM. Do końca lipca 2014

3. Przeprowadzenie prezentacji i konsultacji polskiej wersji indeksu w 10 miastach Unii Metropolii.

Odpowiada: „Lublin dla Wszystkich”. Do końca sierpnia 2014

4. Przeprowadzenie ewaluacji konsultacji.

Odpowiada: Zespół. Do 15 września 2014

Materiały dodatkowe:

- N. Kłorek, W. Klaus (red.) „Przyjaźniejszy urząd? Ewaluacja funkcjonowania Wydziału Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w 2012 roku”, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Warszawa 2013; http://interwencjaprawna.pl/wp-content/uploads/przyjazniejszy_urzad.pdf
- W. Klaus, J. Frelak (red.) „Ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia m.st. Warszawy w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów”, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009; <http://interwencjaprawna.pl/docs/ewaluacja-funkcjonowania-instytucji-spoecznego-wsparcia.pdf>
- Akcja Miasta Otwarte (dostępne na stronie www.politykimigracyjne.pl)
- Indeks Miasta Międzykulturowych (niebawem będzie dostępny na stronie: <http://um.lublin.eu/um/index.php?t=200&fid=12631>)
- Raport nt. integracji cudzoziemców opracowany przez Homo Faber: <http://hf.org.pl/ao/index.php?id=1685>